

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

6 ביוני 2011

588

ד' בסיוון התשע"א

עמוד

הצעת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010)
(תיקון מס' 8), התשע"א-2011. 676

הצעת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010) (תיקון מס' 8), התשע"א-2011

1. תיקון סעיף 35 בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 35(1), בסעיף קטן (ג) המובא בו, פסקה (10) – תימחק.
2. תיקון סעיף 36 בחוק העיקרי, במקום "כ"ט בסיוון התשע"א (1 ביולי 2011)" יבוא "ו' בטבת התשע"ב (1 בינואר 2012)".

דברי הסבר

מס' 6, התשע"א-2011, נדחה המועד האמור ליום כ"ט בסיוון התשע"א (1 ביולי 2011).

לצורך עמידה בהוראות התיקון לסעיף 2, נדרשות החברות המנהלות לבצע, בין השאר, מספר רב של מיוגים בין קופות גמל מאתו סוג המנהלות על ידן. מיוגים אלה הם הליכים ממושכים ומורכבים, וזאת, בין השאר, בשל הצורך לוודא כי לא תחול פגיעה בזכויות העמיתים.

בעקבות פניות מצד חברות מנהלות אשר מנהלות קופות גמל מרכזיות לפיצויים, אל אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר (להלן – אגף שוק ההון), ולאחר בדיקה נוספת שנערכה בעניינין של הקופות האמורות, מוצע, בסעיף 1 להצעת החוק, שלא להחיל על קופות גמל מרכזיות לפיצויים את הוראות התיקון לסעיף 2. ככלל, עמיתים-מעבידים המפקידים כספים בקופת גמל מרכזית לפיצויים, הם בעלי יכולת טובה יותר לבצע השוואה בין קופות גמל שונות, לעומת עמיתים מהשורה, ולפיכך החשש ולפיו ייגרם להם קושי להשוות בין הקופות השונות, העומד ביסוד ההסדרה שנקבעה בתיקון לסעיף 2, אינו משמעותי לגביהם. זאת ועוד, בהתאם לסעיף 13(א)(5) לחוק הפיקוח על קופות גמל, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר אינו רשאי לאשר קופות גמל מרכזיות לפיצויים חדשות. עמיתים-מעבידים קיימים בקופות הקיימות היו רשאים להפקיד בהם כספים עד שנת 2010 בלבד, וגם זאת רק על ידי מה שהיה עמית-מעביד כחודש דצמבר 2007, ורק בשל עובד של עמית-מעביד כאמור שהופקדו בשלו כספים לקופת הגמל בעבור חודש דצמבר 2007. מהאמור עולה כי לא ניתן לפתוח עוד קופות גמל מרכזיות לפיצויים חדשות וכי גם הקופות הקיימות ילכו וייסגרו שכן לא ניתן להפקיד בהן עוד כספים מתום שנת 2010. בהתאם לאמור, ובשים לב לתכלית התיקון לסעיף 2 כאמור, הרי שגם אם מתקיים הקושי העומד ביסוד ההסדרה גם ביחס לעמיתים בקופות גמל מרכזיות לפיצויים, הרי שהוא אינו רלוונטי לגבי עמיתים חדשים והוא ילך ויצטמצם גם ביחס לעמיתים הקיימים.

בנוסף, מבדיקה שנערכה בסוף שנת 2010 על ידי אגף שוק ההון התברר כי נוכח מורכבות ההליכים שאותם נדרשות החברות המנהלות לבצע כאמור, יש צורך בפרק זמן נוסף כדי לאפשר לחברות המנהלות להיערך כנדרש לשם יישום הוראות התיקון לסעיף 2. בהתאם לכך מוצע, בסעיף 2 להצעת החוק, לדחות בשישה חודשים נוספים את ההסדר שנקבע בתיקון לסעיף 2, כך שתחילתו תהא ביום ו' בטבת התשע"ב (1 בינואר 2012).

סעיף 2 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן – חוק הפיקוח על קופות גמל), קובע כי ניהול קופת גמל ייעשה, ככלל, רק בידי מי שניתן לו רישיון חברה מנהלת לפי החוק האמור וכי חברה מנהלת תנהל את קופת הגמל בהתאם לתנאי הרישיון, לתנאים באישור קופת הגמל ולתקנון הקופה.

שוק החיסכון הפנסיוני מאופיין היום במספר גדול של מוצרי חיסכון המנוהלים בידי חברות מנהלות של קופות גמל, כאשר בניהולה של כל חברה מנהלת מצויות כמה קופות גמל דומות ולפעמים אף זהות מאותו סוג. תופעה זו נוצרה, בין השאר, עקב הרפורמה בתחום שוק ההון בישראל שבמסגרתה חוקק חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005, חוק הפיקוח על קופות גמל, וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני). התשס"ה-2005 (רפורמת בכר), אשר חייבה את התאגידים הבנקאיים למכור את קופות הגמל שבבעלותם לגופים חוץ-בנקאיים. בפועל, מרבית קופות הגמל נרכשו בידי חברות מנהלות שכבר ניהלו בעצמן קופות גמל וכתוצאה מהרכישות נוצר מצב ולפיו אותן חברות מנהלות כמה קופות גמל דומות שלא קיים כל הבדל ביניהן גם לא הבדל בכל הנוגע למדיניות ניהול ההשקעות של אותן קופות. ריבוי של קופות גמל דומות ואף זהות שמנהלות בידי אותה חברה מנהלת גורם להצפה של שוק קופות הגמל בקופות שאין ביניהן כל הבדל. תופעה זו מקשה על עמיתים להשוות בין קופות הגמל השונות בבואם לקבל החלטה מושכלת בנוגע לסוג קופת הגמל המתאים לצורכיהם.

מן הטעם האמור, תוקן סעיף 2 לחוק הפיקוח על קופות גמל, בסעיף 35 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן – התיקון לסעיף 2), ובו נקבע כי חברה מנהלת לא תנהל, לגבי סוגי קופות הגמל המנויים בסעיף האמור ושלא הוחרגו מתחולתו, יותר מקופת גמל אחת מאותו סוג. עוד נקבע כי שר האוצר, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, יקבע הוראות בעניין אי-תחלת ההסדר האמור על חברה מנהלת שמתקיימים לגביה התנאים שקבע, או כי ההסדר האמור יחול עליה בשינויים שקבע.

בסעיף 36 לחוק ההתייעלות הכלכלית נקבע כי תחילתו של התיקון האמור ביום כ"ה בטבת התשע"א (1 בינואר 2011). בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010) (תיקון

¹ ס"ח התשס"ט, עמ' 157; התשע"א, עמ' 203.